**Konferencja naukowa Biblioteki
Kórnickiej PAN „Czasopisma naukowe
bibliotek, archiwów, muzeów.
Tradycje – role – perspektywy”
(Poznań, 4–5 marca 2010 r.)**

W dniach 4–5 marca 2010 r. w poznańskim Pałacu Działyńskich odbyła się konferencja poświęcona czasopismom naukowym wydawanym przez biblioteki, archiwa i muzea. Jej organizatorami były: Biblioteka Kórnicka PAN, Fundacja „Zakłady Kórnickie” oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Pierwszego dnia sesji gości powitał dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN, prof. dr hab. Tomasz Jasiński. W swym krótkim wystąpieniu prowadzący przedstawił cele i harmonogram konferencji, podzielonej na trzy bloki tematyczne – związane z tradycjami, współczesnymi zagadnieniami oraz perspektywami stojącymi przed czasopismami naukowymi.

Panel pierwszy dotyczący tradycji i współczesności rozpoczął wystąpienie mgr. Adama Żurka z Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, poświęcone próbie typologii czasopism naukowych. Po nim głos zabierała dr hab. prof. Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (dalej: UP) Grażyna Wrona, prezentując czasopisma naukowe bibliotek, archiwów i muzeów w dwudziestolecu międzywojennym. Kolejna prelekcja, autorstwa prof. dr hab. Anny Migoniowej z Uniwersytetu Wrocławskiego, dotyczy-

ła wrocławskich „Roczników Bibliotecznych” – przemian zachodzących w profilu pisma i zbiorowości autorów. Następnie swój referat, poświęcony współczesnym czasopismom naukowym publikowanym przez krakowskie muzea, zaprezentował dr Piotr Lechowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Piąta prezentacja, którą przedstawił dr hab. Maciej Matwiejów z Uniwersytetu Wrocławskiego, dotyczyła czasopism naukowych Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich w latach 1948–1991. Jako ostatnia w tej części spotkania wystąpiła przedstawicielka organizatorów konferencji – dr hab. Barbara Wysocka z Biblioteki Kórnickiej PAN, omawiając funkcje „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej” w dziejach biblioteki.

Po przerwie obrady poprowadziła dr hab. prof. UP Grażyna Wrona. Rozpoczął je Tomasz Matuszak (Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim) z referatem zatytułowanym „Badania nad Dziejami Regionu Piotrkowskiego». Rola – znaczenie – perspektywy”. Jako drugi wystąpił dr Grzegorz Nieć z Wyższej Szkoły Zarządzania we Wrocławiu, prezentując krakowskie czasopismo „Rocznik Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego”. Kolejna prelegentka, mgr Anna Belka z warszawskiego Archiwum Państwowego, przedstawiła „Kronikę Warszawy”. Następnie głos zabarała dr Violetta Rezler-Wasielewska, omawiając „Łambinowski Rocznik Muzealny”. W kolejnym wystąpieniu autorstwa dr Aleksandry Lubczyńskiej z Uniwersytetu Humanistyczno-

-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach słuchacze mieli szansę zapoznać się z „Rocznikiem Muzealnym w Kielcach” i jego rolą w lokalnym środowisku. Następnie mgr Maciej Hubka z Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim przybliżył rolę, znaczenie i perspektywy pisma „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne”. Tę część sesji zamknął komunikat mgr. Pawła Andersa z Biblioteki Publicznej w Poznaniu pt. „Kronika Wielkopolski». Pismo o regionie i dla regionu” oraz dyskusja podsumowująca dotychczasowe referaty.

Ostatni blok wystąpień pierwszego dnia konferencji poprowadziła prof. dr hab. Anna Migoniowa. Pierwszy referat, autorstwa dr Aldony Chachlikowskiej i dr. Artura Jazdona, dotyczył „Rocznika Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu «Biblioteka»” i omawiał tradycję i współczesną jakość czasopisma. Kolejny, zatytułowany „«Archeion». Tradycja i współczesność najstarszego polskiego pisma archiwalnego”, wygłosiła dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Następnie dr Leszek Zinkow z Uniwersytetu Jagiellońskiego omówił periodyki polskich muzeów archeologicznych. Po nim zaprezentowane zostało czasopismo „Miscellanea Historico-Archivistica”, wydawane przez Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Autorem tego komunikatu był dr Jacek Krochmal. Kolejna prelekcja, wygłoszona przez mgr. Przemysława Wojciechowskiego, podejmowała problem innego periodyku archiwalnego – „Poznańskiego Rocznika

Archiwalno-Historycznego”. Szósta prezentacja, autorstwa mgr. Adama Hamryszczaka, przybliżyła profil lubelskiego półrocznika „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”. Ostatnie dwa komunikaty zaprezentowane pierwszego dnia konferencji dotyczyły „Rocznika Biblioteki PAU i PAN w Krakowie”. Dr hab. Ewa Danowska omówiła edycje źródeł, natomiast mgr Agnieszka Fluda-Krokos – zagadnienia zbiorów specjalnych na łamach periodyku. Po wysłuchaniu ostatnich wystąpień odbyła się krótka dyskusja zamykająca panel poświęcony tradycjom i rolom czasopism naukowych.

Drugi dzień sesji poświęcono na zagadnienia związane z przyszłością czasopism elektronicznych. Gości powitał prowadzący – dr Artur Jazdon, przedstawiając zarys problematyki tej części konferencji. Pierwszym wygłoszonym referatem było wystąpienie dr Anity Krzemińskiej z Polskiego Towarzystwa Archiwalnego w Krakowie. Referentka przedstawiła propozycję stworzenia nowego periodyku archiwalnego łączącego tradycję z nowoczesnością. Wykorzystywanie nowych możliwości przy zachowaniu tradycyjnych funkcji czasopisma naukowego ma pomóc – zdaniem referentki – w odniesieniu sukcesu na rynku wydawniczym. W drugim wystąpieniu, autorstwa dr Małgorzaty Kowalskiej i mgr. Mariusza Jarockiego z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, zaprezentowano czasopisma polskich bibliotek naukowych w zasobach Federacji Bibliotek Cyfrowych i bibliograficznych bazach danych. Ko-

lejnny komunikat, przygotowany i wygłoszony przez Jacka Waliszewskiego, dotyczył digitalizacji „Archeionu”. Student toruńskiego uniwersytetu przedstawił założenia i problemy pracy magisterskiej, którą obecnie przygotowuje. Czwarte wystąpienie przybliżyło profil anglojęzycznego czasopisma elektronicznego. Mgr Anita Fura z Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach omówiła założenia programowe i sposób funkcjonowania „British Museum Studies in Ancient Egypt and Sudan”. Ostatni referat sesji wygłosił dr Rafał T. Prinke z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Jego tytuł brzmiał „Tradycyjne funkcje czasopisma naukowego a współczesne technologie komunikacyjne” i stanowił swoiste podsumowanie i uporządkowanie problemów, jakie napotykają nowoczesne czasopisma naukowe, chcące korzystać z najnowszych osiągnięć technologicznych. Po dyskusji słuchaczy z referentami goście udali się na krótką przerwę, po której przewidziany był ostatni punkt obrad – dyskusja panelowa. Tematy, nad którymi debatowano, to:

- Tradycyjna czy elektroniczna? Forma periodyków wydawanych przez biblioteki, archiwa i muzea w dobie zmieniających się środków przekazu,
- Czy nowa sytuacja kulturowa i nowe technologie zmieniają profil wydawniczy czasopism naukowych wydawanych przez biblioteki, muzea i archiwa?

W dyskusji wzięli udział ks. dr Włodzimierz Bielak (Katolicki Uni-

wersytet Lubelski), mgr Halina Ganińska (Biblioteka Główna Politechniki Poznańskiej), prof. Mirosław Górny (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Artur Jazdon (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu), dr Aleksander Radwański (Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich), mgr Adam Żurek (Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu) oraz moderator – dr Rafał T. Prinke (Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu). Dyskusja była niezwykle ożywiona. Rozmówcy zgodnie twierdzili, że nowe technologie radykalnie zmieniły świat komunikacji naukowej, ale podzielili się na zwolenników czasopism tradycyjnych i elektronicznych. Według tych pierwszych drukowane czasopisma charakteryzują się wysokim poziomem merytorycznym, którego często brakuje wydawnictwom cyfrowym. Zwolennicy czasopism elektronicznych wskazywali natomiast na ich zalety: możliwość redukcji kosztów, szybkość, częstotliwość i elastyczność ich ukazywania się oraz możliwość prezentowania materiałów niemożliwych do przedstawienia na papierze.

Spotkanie zakończyło podsumowanie dr hab. Barbary Wysockiej. Ponieważ zainteresowanie konferencją było ogromne, jej program był niezwykle bogaty. Podczas dwóch dni obrad wysłuchano 13 referatów i 14 komunikatów przedstawiających przeróżne periodyki naukowe, ich rolę, zadania i perspektywy. Wystąpieniom towarzyszyły niezwykle ciekawe dyskusje poszerzające i wzbogacające proble-

matykę prelekcji. Znamienici goście, profesjonalne wystąpienia oraz wartościowe dyskusje sprawiły, że konferencja zakończyła się sukcesem i wniosła wiele do problematyki czasopism naukowych. Ponadto stała się okazją do wymiany doświadczeń i zintegrowania się środowiska akademickiego z całego kraju, co z pewnością pozy-

tywnie wpłynie na dalszą współpracę na polu badań naukowych.

Anita Fura

uczestniczka studiów doktoranckich z zakresu historii, prowadzonych na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach